

TUSENLAPPEN

HÖJDA PENSIONER FÖR EN
TRYGG OCH VÄRDIG ÅLDERDOM

Innehåll

1. Ramar för kommande kommittédirektiv	5
2. Introduktion	6
3. Nuvarande pensionssystem	7
3.1. Pensionen i siffror	8
4. Principer för en pensionsreform	10
5. Ökade avsättningar till pensionssystemet	11
5.1. Ökade avsättningar växlas mot minskad allmän löneavgift	11
5.2. Konsekvenser för företag och tjänstepension	11
5.3. Konsekvenser för personer med låg pension	12
5.5. Offentligfinansiell effekt	13
6. Bättre möjligheter att pensionsspara privat	14
6.1. Införandet av en allemanspension	14
6.2. Sänkt skatt på investeringssparkonto	15

1. Ramar för kommande kommittédirektiv

Förslaget tar sin utgångspunkt i Pensionsmyndighetens rapport Effekter av höjda avgifter till det allmänna pensionssystemet med vissa justeringar och tillägg för att fler ska få ökad pension och för att förutsättningarna att spara privat till pensionen ska stärkas.

Ökade avsättningar till pensionssystemet

- Arbetsgivarnas ålderspensionsavgift höjs med 8,29 procentenheter från 10,21 till 18,5 procent av bruttolönet samtidigt som den allmänna löneavgiften sänks i motsvarande utsträckning till 3,33 procent för att lämna den sammanlagda arbetsgivaravgiften oförändrad.
- Den allmänna pensionsavgiften som pensionsspararna betalar om sju procent av bruttolönet slopas. Av det följer att även skattereduktionen som medges för den allmänna pensionsavgiften tas bort.
- Borttagandet av den allmänna pensionsavgiften ska få genomslag i ett höjt inkomstindex (vilket leder till höjda inkomstpensionsbehållningar för pensionsspararna och höjda inkomstpensioner för dagens pensionärer).
- Grundskyddet, garantipension och bostadstillägg för pensionärer ska öka samma utsträckning som förändringen av inkomstpensionen.
- Företag som har anställda som inte omfattas av den allmänna löneavgiften ska kompenseras.

Stärkta möjligheter till privat sparande

- En allemanspension utan avdragsrätt vid insättningar, men med en schablonbeskattning motsvarande 15 procent av föregående års statslåneränta, där varje individ kan sätta av upp till ett prisbasbelopp per enskilt inkomstår, med tidigast möjliga uttag vid 55 års ålder ska införas.
- Skatten på investeringsparkonton och kapitalförsäkringar ska sänkas till 0,75 procent plus statslåneräntan.

2. Introduktion

Det svenska pensionssystemet syftar till att ge alla svenska medborgare en trygg och värdig ålderdom. I årtal har pensionssystemet dock varit både eftersatt och underfinansierat. Många av dagens pensionärer är missnöjda, blivande pensionärer är oroliga, oron har till med spridit sig till de yngre generationerna som inte vet vad de kan förvänta sig den dagen de har blivit för gamla för att arbeta.

Sverige har flest fattigpensionärer i Norden, där många som arbetat och betalat skatt under sina liv nu behöver jobba extra, panta burkar eller tvingas leva på låg ekonomisk standard. Trots detta är det få partier som vill stärka pensionerna, i stället har de övriga partierna plockat bort frågan från dagordningen och dolt den i en dysfunktionell grupp som endast har lyckats med att försämra saker, att tvinga folk att jobba längre snarare än att höja pensionerna.

Parallellt ökar kostnaden för att finansiera pensionen för personer som invandrat till Sverige och som i liten eller ingen utsträckning har arbetat och betalat skatt, vilket på sikt riskerar att leda till kraftiga skattehöjningar och ett urholkat förtroende för pensionssystemet.

Hela pensionssystemet behöver stärkas. Det ska synas på pensionen att man har arbetat ett helt liv, samtidigt som det behövs ett ökat stöd till de mest utsatta, som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning inte har kunnat arbeta i full utsträckning. Det måste även blir lättare att spara privat, för att människor i så låg utsträckning som möjligt ska vara beroende av dysfunktionella pensionsgruppers beslut.

Det behövs vidare en tydlighet mot dem som har kommit till Sverige att de inte kan förvänta sig att bli försörjda av andras arbete. Vill man ta del av det svenska pensionssystemet är en förutsättning att man själv är med och bidrar. Att göra sin plikt, innan man kräver sin rätt.

Det vi föreslår nu är de första stegen mot en värdigare pension. En förstärkning av den allmänna pensionen och förbättrade möjligheter att spara privat för att därmed få en större frihet över när och på vilka villkor man väljer att gå i pension. En satsning som omfattar både nuvarande pensionärer och kommande pensionärer, där staten tar ett större ansvar för att återupprätta sin del av samhällskontraktet. En lösning som gör pensionssystemet mer lättförståeligt och därmed stärker legitimiteten.

På slutraden ger vårt förslag en vanlig pensionär 1 000 kronor mer i månaden.

Enkelt, ärligt och rättvist.

3. Nuvarande pensionssystem

Dagens pensionssystem är till för dem som bott och arbetat i Sverige och omfattar tre delar, allmän pension (inkomstpension och premiepension), tjänstepension och privat pension. Därutöver finns även ett grundskydd som finansieras av statsbudgeten: garantipension, bostadstillägg för pensionärer och äldreförsörjningsstöd, ett grundskydd för dem som haft låg eller ingen arbetsinkomst samt tilläggspension. 2,3 miljoner individer har i dag allmän pension och närmare 700 000 får garantipension utbetalad.

Den allmänna pensionen finansieras genom pensionsavsättningar. Dels genom en allmän pensionsavgift som individen betalar på 7 procent av den pensionsgrundande inkomsten upp till 8,07 prisbasbelopp som sedan kompletteras med ett avdrag på skatten motsvarande samma summa, med andra ord innebär det i praktiken att individens allmänna pensionsavgift finansieras av staten. Arbetsgivare betalar även in en pensionsavgift på 10,21 procent av varje anställds lön, utan något tak och där inkomster som överstiger 8,07 prisbasbelopp inte ger pensionsrätt utan går in i statsbudgeten.

Den allmänna pensionen består i sin tur av två delar. Den större delen utgörs av inkomstpension och motsvaras varje år av en pensionsavgift på 16 procent av pensionsunderlaget som till stor del betalas ut till dagens pensionärer. Den övriga delen utgörs av premiepensionen och motsvaras varje år av en pensionsavgift på 2,5 procent av pensionsunderlaget som utgör intjänade pengar som är placerade i fonder.

Avgiften till inkomstpensionen betalas in till AP-fonderna, buffertfonder motsvarande cirka 12 procent av inkomstpensionssystemets totala tillgångar. När inkomsterna är kända efter taxeringen registreras varje persons avgift som en pensionsrätt. Det innebär en insättning av ett fiktivt belopp. Pensionsrätten kan ses som en fordran på pensionssystemet. Värdet på dessa pensionsrätter räknas upp med en ränta som bestäms av inkomstindex – ett mått för utvecklingen av den genomsnittliga inkomsten i Sverige.

Enligt pensionsreformens förarbeten skulle den totala pensionsavgiften under avgiftstaket motsvara 18,5 procent av den pensionsgrundande inkomsten, och därmed finansiera pensionsrätter till samma nivå. Beslutet att den pensionsgrundande inkomsten ska beräknas med avdrag för den allmänna pensionsavgiften har dock inneburit att pensionsintjänandet minskat. Det är på den pensionsgrundande inkomsten som avgiften är 18,5 procent. 18,5 procent av inkomsten efter avdraget på 7 procent motsvarar en avgift på 17,21 procent av hela inkomsten, vilket i praktiken innebär en lägre pensionsavsättning än pensionsreformens målbild. Sedan reformen infördes har även den återstående livslängden vid 65 års ålder ökat och därav bidragit till att den allmänna pensionen har minskat i förhållande till tidigare lön.

Resultatet av pensionsreformen och pensionsgruppens arbete har tyvärr resulterat i att tidigare förutsägbara system med hög grad av förmånsbaserade produkter har ersatts av premiebestämda system där individens arbetsliv och val ger större skillnader som gör svårare att förutsäga hur stor pensionen blir.

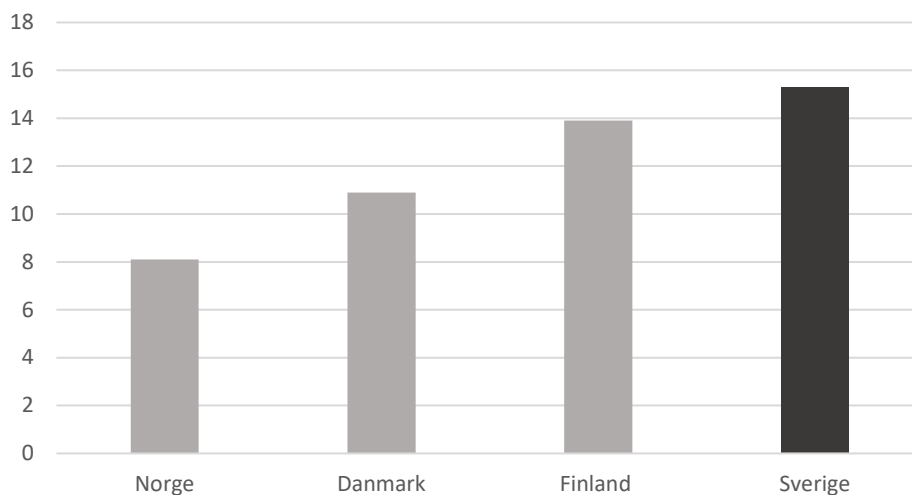
3.1. Pensionen i siffror

Genomsnittlig allmän pension före skatt	
Alla:	13 300 kronor per månad (juli 2021)
Kvinnor:	11 900 kronor per månad (juli 2021)
Män:	14 800 kronor per månad (juli 2021)

Genomsnittlig total pension före skatt för boende i Sverige	
Alla:	19 100 kronor per månad (2019)
Kvinnor:	15 800 kronor per månad (2019)
Män:	22 900 kronor per månad (2019)

Sverige har den högsta andelen äldre med en disponibel inkomst under den relativa fattigdomsgränsen, 60 procent av medianvärdet för samtliga i befolkningen, bland de nordiska länderna, motsvarande cirka 320 000 personer eller var sjunde pensionär.

Figur 1 – Äldre, 65+, som har lägre än 60 procent av landets medianinkomst, 2020, andel i procent.

Källa: Eurostat

Risken för att ha en disponibel inkomst som kan medföra risk för fattigdom stiger med åldern. Störst är risk har kvinnor som är äldre än 75 år där närmare var tredje har en låg disponibel inkomst, ofta till följd av att ha varit hemma med barn eller arbetat deltid i låglöneyrken. En ytterligare faktor är att nästan varannan kvinna i åldern 65 år och äldre lever ensam, jämfört med män i samma åldersgrupp där drygt var fjärde lever ensam.

Tabell 1 – Faktisk kompensationsgrad, 2019.

Inkomstgrupp	Allmän pension	Tjänstepension	Totalt
Låg inkomst, kvinnor	69 %	18 %	87 %
Låg inkomst, män	71 %	12 %	83 %
Medelinkomst, kvinnor	55 %	26 %	81 %
Medelinkomst, män	59 %	27 %	86 %
Hög inkomst, kvinnor	41 %	38 %	79 %
Hög inkomst, män	41 %	42 %	83 %

Källa: Pensionsmyndigheten.

Utan höjda pensionsavsättningar eller höjd pensionsålder kan kommande generationer förvänta sig en lägre kompensationsgrad, det vill säga hur stor andel pensionen är jämfört med slutlönen. Detta till följd av en förväntad längre livslängd.

Skillnaden i pension mellan kvinnor och män förväntas bestå i närtid men minskar i generationerna födda på 1970- och 80-talen samt framåt. Utrikes födda har en väsentligt lägre kompensationsgrad än inrikes födda, både bland män och kvinnor.

Skillnaderna i pensionsnivåer mellan stad och land är stora, till och med större än skillnaden mellan män och kvinnor i respektive region. Storstäderna har en högre förväntad pension i absoluta tal. Det beror dock inte på skillnader i kompensationsgrad mellan regionerna utan skillnaden i totalt intjänande till pensionen.

Givet en pensionsålder på 65 år förväntas personer födda 1959 få cirka 60 procent av sin slutlön i pension. För personer födda 1989 är motsvarande kompensationsgrad 53 procent.

4. Principer för en pensionsreform

Både nuvarande och kommande pensionärer ska omfattas

Hela pensionssystemet behöver stärkas, och det behöver både få genomslag för nuvarande pensionärer och för kommande pensionärer. Det bör vidare ske med en kombination av åtgärder som snabbt ger effekt och åtgärder som stärker pensionerna på längre sikt.

Det ska löna sig att arbeta

Det behöver finnas en rättviseaspekt i reformen. I dag är det många gånger liten, eller ingen, skillnad på pensionen mellan de som arbetat ett helt yrkesliv jämfört med individer som arbetat lite eller inget alls. Det finns även stora grupper som kommit till Sverige på senare år och inte har betalat in till pensionssystemet. Reformen ska inte leda till att skillnaden mellan pensionsutbetalningen till dem som har arbetat och till dem som inte har arbetat minskar.

Kostnaden ska bäras av staten

Ökade pensionsavsättningar kommer att leda till att en kostnad uppstår. För att inte sysselsättningen ska påverkas negativt är det angeläget att kostnaden i sin helhet finansieras av staten. Tidigare förslag har antytt att arbetsgivaravgifterna ska höjas för att finansiera ökade pensionsavsättningar, detta är inte önskvärt.

En höjning av pensioner behöver undvika kannibaleffekter

Det nuvarande premiebaserade systemet kombinerat med ett statligt grundskydd innebär att en förstärkning på ena sidan ofta leder till en försvagning på andra sidan. Stärks den allmänna pensionen minskar utbetalning av garantipension och bostadstillägg till pensionärer, där nettoeffekten i vissa fall blir noll.

För att undvika detta bör nivåerna på grundskyddet justeras så att utbetalningarna av garantipension och bostadstillägg till pensionärer är i samma storlek som innan reformen.

Pensionssystemet ska bli tydligare och mer överblickbart

Dagens system är krångligt och svårt att överblicka till följd av den allmänna pensionsavgiften som kombineras med en motsvarande skattereduktion. Vid en reform av pensionsavsättningen bör denna del förenklas för att göra systemet mer transparent.

5. Ökade avsättningar till pensionssystemet

5.1. Ökade avsättningar växlas mot minskad allmän löneavgift

Pensionsavgifterna föreslås öka från 17,21 till 18,5 procent av bruttoinkomsten genom att den allmänna pensionsavgiften och motsvarande skattereduktion ersätts av höjda pensionsavsättningar på arbetsgivaravgiftssidan. Detta medför att hela pensionsavgiften ges en motsvarande pensionsrätt, till skillnad från i dag där 93 procent av avgiften medför en pensionsrätt, en förstärkning av pensionssystemet med cirka 22 miljarder kronor per år.

Finansieringslösning innebär att den allmänna löneavgiften minskar i motsvarande utsträckning som pensionsavgifterna ökar vilket innebär att det totala uttaget av arbetsgivaravgift är oförändrat, och är därmed kostnadsneutralt för företag och individer i denna del. Med detta är det rimligt att även värdet på redan intjänade pensionsrätter omfattas – då det inte innebär att individer eller företag får en ökad finansieringsbörda – genom att låta inkomstindex påverkas av att den allmänna pensionsavgiften slopas.

Slopandet leder till en engångshöjning av de pensionsgrundande inkomsterna, varpå inkomstindex ökar för det efterföljande året, vilket i sin tur ökar inkomst- och tilläggspension med cirka 6,6 procent utöver den omräkning som normalt sker varje år. Den slopade allmänna pensionsavgiften innebär att bruttoinkomsten och den pensionsgrundande inkomsten sammanfaller under avgiftstaket och att avgiftstaket sänks från 8,07 till 7,5 inkomstbasbelopp.

5.2. Konsekvenser för företag och tjänstepension

Även om företagen inte överlag får ökade kostnader till följd av växlingen påverkas vissa företag indirekt ur två aspekter. Den ena är de tillfällen då arbetsgivare inte betalar allmän löneavgift, exempelvis för:

- anställda personer över 66 år
- enmansföretaget som anställer två första anställda
- ungdomar mellan 15 och 17 år
- enskilda näringsidkare över 66 år

I dessa fall kan arbetsgivarna inte kompenseras genom sänkt allmän löneavgift vilket innebär att arbetsgivaravgiften ökar med 8,29 procentenheter och skulle innebära en ökad kostnad för företagssektorn om cirka 3 miljarder kronor. Även denna kostnad bör staten kompensera företagen för. Den andra är att en höjning av inkomstindex skulle höja inkomstbasbeloppet och därmed inkomsttaket. Premierna till tjänstepensionen är lägre under taket än över och det högre inkomstbasbeloppet resulterar i att en större andel inkomster ligger under taket. Detta leder till att premierna till tjänstepensionen blir lägre, och att företagets utgifter för tjänstepension minskar med cirka 10 miljarder kronor. Detta är dock förutsatt att arbetsmarknadens parter inte omförhandlar kollektivavtalen eller att annan justering av ersättningsvillkoren görs, vilket bör vara en förutsättning när staten bär kostnaderna som uppstår för företagen.

5.3. Konsekvenser för personer med låg pension

Pensionärer med låg allmän inkomstgrundad pension har rätt till garantipension och pensionärer i hushåll med låga inkomster och förmögenheter kan få bostadstillägg. Eftersom grundskyddet trappas av om inkomsterna ökar skulle pensionärer med grundskydd inte ta del av ökningen av inkomstpensionen i samma utsträckning som pensionärer utan grundskydd. Detta får i sin tur en stor effekt för genomsnittspensionären. Det skulle även innebära att statens kostnader för grundskydd minskar med 2,1 miljarder kronor per år.

Tabell 2 – Förändring av pension för personer födda 1946, kronor per månad, utan justering av grundskydd.

	Genomsnitt, kvinna	Genomsnitt, man
Inkomst- och tilläggspension	+810	+1070
Garantipension	-40	0
Bostadstillägg	-430	0
Summa	+340	+1070

För att kompensera för detta bör grundskyddet uppjusteras med motsvarande höjningen av inkomstpension. Det kan exempelvis ske genom att multiplicera inkomstpensionen med lämplig faktor vid beräkningen av inkomstunderlaget. Resultatet blir att kostnaden för grundskydd efter reformen är densamma som innan reformen, men att reformen får ett större genomslag för dem med låg pension.

Tabell 3 – Förändring av pension för personer födda 1946, kronor per månad, med justering av grundskydd.

	Genomsnitt, kvinna	Genomsnitt, man
Inkomst- och tilläggspension	+810	+1070
Garantipension	0	0
Bostadstillägg	0	0
Summa	+810	+1070

5.5. Offentligfinansiell effekt

Tabell 4 – Offentligfinansiell av höjda pensionsavsättningar.

	2022	2023	2024	2025
Staten			-23,8	-26,2
Varav skattereduktion pensionsavgift			139,7	145,5
Varav allmän löneavgift			-167	-174
Varav socialförsäkringar			-9,3	-9,1
Varav ålderspensionsavgifter över taket			21	18,7
Varav statlig inkomstskatt			0	1,1
Kommunerna			-0,2	7,9
Varav inkomstskatt			-0,2	6,4
Ålderspensionssystemet			23,8	4,8
Varav avgifter			14,5	18,4
Varav inkomstpension			-	-22,3
Varav socialförsäkringar			9,3	9,1

De höjda pensionsavsättningarna finansieras helt av staten och innebär att utgifterna ökar med cirka 24 miljarder kronor 2023, där 3 miljarder utgörs av statens kompensation till företag höjda egenavgifter respektive arbetsgivaravgifter i de fall där ingen allmän löneavgift betalas, övriga kostnader hänförs till de ökade pensionsavsättningarna. Kostnaden beräknas öka år 2025 till cirka 26 miljarder kronor då förändringen av inkomstindex får genomslag på utbetalningen av grundskydd.

Den slopade skattereduktionen för pensionsavgiften medför att fler personer med låga arbetsinkomster nu kan få del av jobbskatteavdraget vilket ökar hushållens disponibla inkomst med 0,1 miljarder kronor 2023. Den disponibla inkomsten stärks ytterligare 2024 till 12 miljarder kronor 2024 till följd av ökade utbetalningar av inkomstpension. Detta påverkar även kommunsektorn som får ökade skatteintäkter om 6,4 miljarder kronor 2024.

6. Bättre möjligheter att pensionsspara privat

I takt med att kompensationsgraden från den allmänna pensionen och tjänstepensionen minskar ökar behovet av ett eget pensionssparande. Att arbeta högre upp i åldrarna är ett sätt att motverka effekten av den ökande medellivslängdens påverkan på pensionen. Ett års extra arbete efter pensionsåldern för en person med en genomsnittlig lön ger mellan 1 400 kronor och 2 200 kronor mer i pension per månad före skatt, livet ut.

Detta är dock inte möjligt för alla. Vissa har haft yrken som sliter hårt på kroppen som gör att de inte kan jobba högt upp i åldern, andra vill prioritera annorlunda. För personen som arbetat deltid, utbildat sig mitt i livet eller av andra anledningar har haft lägre pensionsavsättningar måste det finnas alternativ för att stärka pensionen.

Sammantaget behövs det en ökad flexibilitet i systemet, goda förutsättningar för så många som möjligt att själva kunna påverka, och stärka, sin ekonomi under hela arbetslivet till den dag man väljer att gå i pension. Ett steg i den riktningen är att öka incitamenten att spara.

6.1. Införandet av en allemanspension

Före 2016 kunde privatpersoner spara privat till pensionen med skatteförmånliga alternativ, antingen genom individuellt pensionssparande (IPS) eller privat pensionsförsäkring. Systemet innebar att det fanns en möjlighet att spara i en bank, ett värdepappersbolag eller i ett utländskt värdepappersföretag med filial i Sverige där insättningarna var förenat med en avdragsrätt på deklarationen om maximalt 12 000 kronor per år. Skatten betalades i stället när pengarna betalades ut vilket först var möjligt efter att personen fyllt 55 år.

Ett månadssparande på 1000 kronor under arbetslivet ger stora effekter på privatekonomin på sikt. Vid en genomsnittlig avkastning på 7 procent per år innebär kommer månadsspararen som börjar vid 25 års ålder och fortsätter fram till 65 år att ha cirka 2,5 miljoner kronor att dryga ut pensionen med. Med andra ord är starka incitament att spara, kontinuerligt och från start i tidig ålder, en av de mer effektiva åtgärderna för ge människor ökad flexibilitet kring när man vill gå i pension.

Regeringen begick ett misstag när man avskaffade möjligheten att spara privat till sin pension. Effekten blir att invånarna blir mer beroende av ett offentligt ålderspensionssystem, som inte klarar av att leverera tillräckligt höga pensioner. Det gamla systemet var förvisso förenat med ett antal brister, i praktiken var det enbart lönsamt att pensionsspara för relativt välavlönade individer.

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser bör det därför införas ett nytt system – en allemanspension – med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid själva insättningarna, på upp till ett prisbasbelopp per år, och heller ingen reavinstbeskattning vid försäljning av exempelvis fonder eller aktier. I stället bör sparformen omfattas av en låg schablonskatt. Förslaget är att denna schablonsbeskattning uppgår till 15 procent av föregående års statslåneränta, vilket är det samma som för befintliga tjänstepensioner.

6.2. Sänkt skatt på investeringssparkonto

Medan förslaget ovan om ett nytt system för privat pensionssparande skulle vara gynnsamt för dem med fasta inkomster bör även alternativa sparformer stimuleras så att även personer som vissa år har en hög inkomst, och vissa år har en låg inkomst, får starka incitament att spara.

Investeringssparkonto (ISK) ett alternativ sedan 2012. Via ett ISK har privatpersoner möjligheten att spara i aktier, fondandelar och andra finansiella instrument där kapitalinkomsterna inte beskattas och där förluster på dessa tillgångar inte är avdragsgilla. Beskattningen sker i stället på det samlade värdet av sparandet på kontot genom en schablonskatt motsvarande statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus ett tillägg. Tillägget är i dag 1 procentenhet.

Sparformen har flera fördelar. Det är lätt att veta hur mycket skatt som kommer att betalas och försäljningar behöver inte deklarerars. För långsiktigt sparande är den gynnsam på grund av en lägre förväntad skatt.

Med den positiva utveckling som börsen har haft sedan investeringssparkontot infördes har vissa förespråkat att skatten ska höjas, det skedde bland annat 2018 då regeringen föreslog en höjning om 0,25 procentenheter.

Detta resonemang blir dock felaktigt då det inte går att avgöra hur börsen kommer att utvecklas den kommande tiden, att det skulle kunna bli en djup eller lång nedgång på börsen kan inte uteslutas – och i fallet med investeringssparkontot är innehavaren skyldig att betala skatt oavsett hur innehaven utvecklas. Höjningar av skatten innebär därutöver en framtida osäkerhet. Med en sparhorisont på 30–40 år behöver villkoren vara stabila, i annat fall finns det en risk att personer sparar i mindre utsträckning.

Av denna anledning bör skatten återställas till den tidigare nivån, statslåneräntan med ett tillägg om 0,75 procent. Det skulle också innebära att personen som månadssparar till pensionen i ett investeringssparkonto, med samma premisser som i exemplet under 6.1., har ytterligare 60 000 kronor på kontot vid 65 års ålder.

